

ÅRSRAPPORT

FRI – Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold

2019

INNHold

Årsrapporten gir en innblikk i noe av arbeidet til FRI det foregående året. Mer informasjon om de ulike prosjektene, målene eller aktivitetene finner du på www.foreningenfri.no

Lederartikkel	4
Organisasjonen	7
Aktiviteter, synlighet og resultater	12
"En historie verdt å kjempe for!"	16
Lokal aktivitet	21
Barents Pride 2019	29
Politisk påvirkning	32
Kjønnsmangfold	34
Rosa kompetanse	36
Internasjonalt	44
Økonomi	48
Inn i 2020	49

Kim Friele og Ingvild Endestad på "Kims benk" ved Nationaltheatret i Oslo

FRI - Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold Mariboesgate 13,
0183 Oslo
post@foreningenfri.no // 23 10 39 39

LEDERARTIKKEL

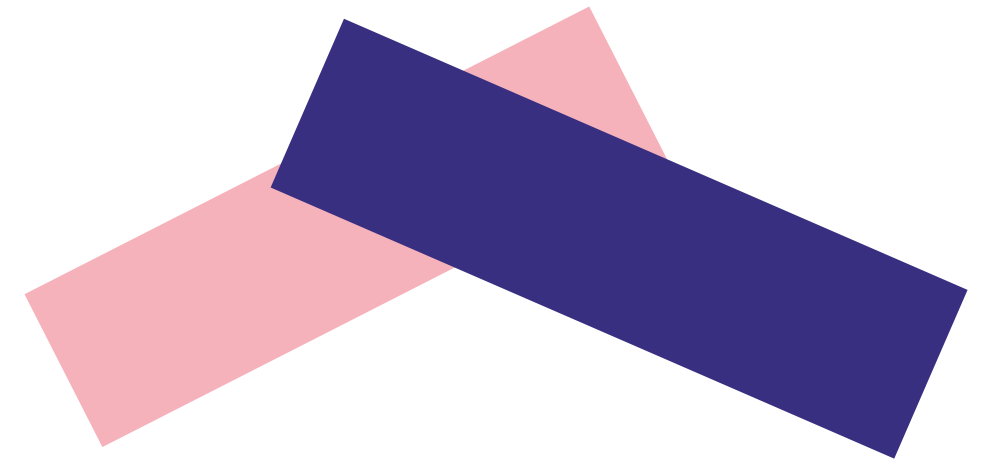
Takk til alle som har bidratt

Året startet med endringer i regjeringsskabelen da KRF og V gikk inn i regjeringen. For FRI har det vært viktig at arbeidet for likestilling og skeives rettigheter integreres som en del av det storpoltiske arbeidet, og da spesielt i barne- og familierpolitikk. Vi reagerte derfor sterkt da Barne- og familierdepartementet ble overtatt av Kjell Ingolf Ropstad fra KrF og likestillingsarbeidet ble flyttet ut av departementet med begrunnelsen om at Ropstad skulle slippe vårt «støy». Vi mener hele regjeringen må forholde seg til våre familier og til barna som vokser opp i dem. Vi er ikke støy som politikere skal slippe. Vi er folk, vi har kjærlighet, vi har barn og vi har familier som trenger en regjering som tar våre liv og rettigheter på alvor.

I 2019 har vi valgt å se tilbake på historien for å kunne se fremover. 50 år etter opprøret ved Stonewall som markerer starten på den moderne homokampen og pride ønsket vi å gjøre flere kjent med vår felles skeive historie. Gjennom bilder, tekst og lydklipp fikk vi bli bedre kjent med Simonette Vold fra Helgeland og hennes to og tjenestejentene som på 1800-tallet ble dømt for å ha sex med hverandre, vi fikk høre om den første

kvinnekvelden som ble arrangert i Oslo og om hvordan det var å organisere en skeiv bevegelse i en tid der forbud og tabu dominerte. 2019 ble også det året da politiet offisielt sa unnskyld til homofile for måten vi har blitt behandlet på. For oss var det viktige budskapet at en unnskyldning forplikter til å ikke gjenta feil i framtida verken mot skeive eller andre minoritetsgrupper. Jeg håper at historiene har bidratt til å bli bedre kjent med vår felles historie, og motivere til å fortsette å kjempe for frihet selv når kampen skjer i motvind.

Året som har gått har gitt oss mange viktige seire. En av de største var at debatten om konverteringsterapi som FRI lenge har prøvd å løfte ble debattert i Stortinget og at det går mot forbud neste år. FRI har også fortsatt arbeidet med å avdekke diskrimineringen av lærere og elever ved enkelte religiøse friskoler og å etterspørre endring fra Kunnskapsdepartementet slik at skeive elever og lærere får like rettigheter og muligheter som majoritetsbefolkningen. I 2019 ble også Skeivt kristent nettverk etablert. FRI ble kontaktet av personer med bakgrunn fra skeive frikirkelige menigheter og samlet dem til et møte i våre lokaler. Nå er Skeivt kristent nettverk blitt en

selvstendig og synlig aktør som tilrettelegger for trygge møteplasser for skeive kristne og for dialog med trossamfunn. Skeives trosfrihet har alt for lenge blitt glemt både av de skeive organisasjonene og av de religiøse miljøene, og organisasjoner som Skeivt Kristent nettverk og Salam kan bidra til å løfte skeive troende sine stemmer og behov frem i det offentlige ordskiftet.

2019 ble også året da skeive seniorer virkelig ble satt på dagsordenen. Vårt fylkeslag i Oslo har i en årrekke jobbet for å øke kompetanse om skeive eldre og å sikre en god alderdom med trygge møteplasser. I 2019 ble seniorarbeidet i FRI Oslo og Akershus tildelt Oslo kommunes pris for beste aldersvennlige tiltak. Arbeidet har inspirert tilsvarende arbeid for eldre blant annet i Bergen og Kristiansand. Nå må målet være en god og inkluderende aldersomsorg for alle over hele landet.

Takk til alle som har bidratt i vårt arbeid i 2019.

ORGANISASJON

FRI har et ansvar om å si ifra når vi ser at urett blir begått, eller å skape oppmerksomhet rundt saker som er viktige for våre medlemmer og vår målgruppe. Målet er at alle skal få leve fritt og trygt som den de er, med den de vil, uavhengig av hvor de bor – i Norge som ute i den store verden. FRI er i hovedsak drevet frivillig med fylkeslag, aktivitetsgrupper og pride-festivaler fra Kirkenes i nord til Kristiansand i sør. FRIs aktivitet handler om kunnskap, kompetanse, påvirkning, trygge møteplasser og internasjonal solidaritet.

Medlemmer

FRI er en demokratisk medlemsorganisasjon som til enhver tid styres av medlemmene som bruker stemmeretten sin og engasjerer seg. Gjennom fylkeslagenes årsmøter og medlemsmøter kan medlemmene bestemme aktivitetene og den politiske virksomheten i sitt fylkeslag, eller foreslå saker til landsstyret eller landsmøtet. Medlemmer er fundamentet i organisasjonen, og i 2019 har vi fokusert på hvordan vi kan beholde eksisterende medlemmer. Flere fylkeslag har ønsket et bedre medlems- og gjenbetalingssystem. Gjenbetalingssystemet av faktura gjennom Vipps ble innført i 2018 som et tiltak for å forenkle prosessen med fornying av medlemskapet. Likevel ser vi at til tross for tilvekst av nye medlemmer, blir den totale veksten relativt moderat fordi vi sliter med svak gjenbetaling. I 2019 har antallet givere til organisasjonen økt, blant annet med flere innsamlinger til blant annet bursdager og bryllupsdager på Facebook. Vi vil i 2020 se på muligheten for å styrke antallet faste givere til organisasjonen.

Selv om medlemmene er den viktigste komponenten i organisasjonens grunnmur, planlegger vi i 2020 en støttespiller-kampanje for å få frem at man kan støtte FRIs arbeid også uten ytterligere politisk engasjement eller frivillig arbeid i organisasjonen. Funksjonen «støttespiller» ble vedtatt som et alternativt medlemskap i 2018 og vi arbeider med å få på plass en god struktur for dette.

Landsmøte og styrende dokumenter

FRIs landsmøte avholdes annethvert år. Her vedtas vedtekter, politisk plattform og organisatorisk plattform. Vedtak fattet på landsmøtet i 2018 har vært gjeldende for 2019. De prioriterte programpunktene i arbeidsprogrammet har i denne perioden vært sammensatt diskriminering og antirasisme, skeive familier og et godt helsetilbud til transpersoner.

Gjennom et nasjonalt skoleringsseminar i Innlandet satte vi fokus på sammensatt diskriminering av skeive. Vi fikk foredrag fra ulike aktører på likestillings- og diskrimineringsfeltet og ble utfordret på hvordan vi som organisasjon bedre kan inkludere folk med flere diskrimineringsgrunnlag. I tillegg har inkludering, mangfoldig rekruttering og representasjon vært tema på flere sentralstyremøter, lokallagsmøter og i landsstyret. Sentralstyret har utviklet nyttige presentasjoner og verktøy som kan tas i bruk i hele organisasjonen. Arbeidet for en skeivere familiepolitikk hadde god fart i starten av denne landsmøteperioden, men i 2019 måtte mange saker settes på vent da KrF kom inn i regjering og fikk vetorett i bioteknologiske spørsmål. FRI har likevel fortsatt med å løfte disse sakene i media og opp mot politiske partier sitt arbeid. FRI har også deltatt på innspillsmøter til Barnelovutvalget for å sikre at endringer i loven ivaretar også barn som blir til utenfor den heteronormative kjernefamilien. Vi får fortsatt mange henvendelser fra skeive som ønsker å bli foreldre og som opplever hindre i lovverket knyttet til foreldreskap og rettigheter. Det er særlig lesbiske par som bruker en kjent donor, skeive som ønsker å bli fosterforeldre, skeive familier med flere enn to foreldre og transpersoner som ønsker å bli foreldre som opplever dagens lovverk begrensende.

Arbeidet for å sikre transpersoner bedre

helsetjenester har tatt mye kapasitet i 2019. FRI har deltatt i utformingen av nye nasjonale retningslinjer for behandlingstilbudet og samarbeidet med helsepersonell og pasientgrupper på feltet. Vi opplever en forverret situasjon for transpersoner, særlig i den offentlige debatten. Den er preget av personer med lite kunnskap og negative holdninger til transpersoner som ikke ønsker å høre transpersoners egne erfaringer og innspill. Mange transpersoner i vår organisasjon har også opplevd stor grad av hets på nett, og flere har vegret seg for å delta i det offentlige ordsiftet. FRI er bekymret for at den offentlige debatten rundt skeives rettigheter polariseres og at transpersoner i liten grad for mulighet til å påvirke egne liv. Vi har startet et samarbeid med lhbt-organisasjoner i Norden der vi deler kunnskap og erfaringer. Vi håper at et slikt nettverk kan bidra til økt kunnskap og et større nettverk i en debatt som ofte er svært belastende.

Landsstyret

Landsstyret er det øverste organet i FRI mellom landsmøtene, og består av fylkeslagenes ledere samt fire representanter valgt direkte av landsmøtet. Landsstyret har gjennomført fire møter i 2019. Av disse har et vært avholdt som videokonferanse i tillegg til et fysisk møte i Bergen og to i Oslo.

Sentralstyret

Sentralstyret er den daglige politiske og organisatoriske ledelsen i organisasjonen. Sentralstyrets leder er også leder av landsstyret og er frikjøpt på fulltid. Sentralstyret har hatt ni møter i 2019, i tillegg til en skolingstur og et arbeidsmøte. Sentralstyret har fordelt oppgaver og særskilte arbeidsområder mellom seg. En gruppe i sentralstyret jobber spesielt med kontakt og oppfølging av fylkeslagene for å sikre god kontakt med de lokalt tillitsvalgte og aktiviteter ute i fylkene. Styret har i 2019 bestått av leder Ingvild Endestad, politisk nestleder Halvor Frihagen og styremedlemmene Bente Jørgensen, Bjørn-Egil J. Bye, Elisabeth Engebretsen og Daniel Bøhn Rayner. I tillegg møter leder av Skeiv ungdom i sentralstyret med fulle rettigheter. I 2019 har det vært Marthe Øvrum og Odd Thomassen. Linda W. Olsen og Martine Hammervold Austinat har fungert som vara i første halvdel av perioden, men rykket opp til fast plass da Elias Halvorsrud og Bjørn Andre Widvey valgte å fratre høsten 2019. Frode Lagset ble supplert inn som vara i sentralstyret på landsstyremøtet i desember 2019. Sentralstyret har en god bredde i faglig bakgrunn, erfaring, alder, kjønn og identitet, men har savnet en bedre representasjon på minoritetsbakgrunn og funksjonsevne.

Utvalg

I enkelte tilfeller velger landsstyret eller sentralstyret å sette ned utvalg for å løse konkrete oppgaver eller rette et særlig fokus mot et fagområde. I 2019 har FRI hatt Prideutvalg og Utvalg for BDSM/fetisj.

Prideutvalget

Etter at stadig flere fylkeslag, medlemmer og andre initiativtakere har satt i gang lokale pride-festivaler rundt om i landet, besluttet landsstyret å opprette et eget prideutvalg for å kvalitetssikre og koordinere organisasjonens arbeid med rride. Utvalgets leder og FRIs pridekoordinator, Åsmund Forbech Holst trakk seg høsten 2019. Sentralstyret innstiller på ny kandidat til landsstyret fortløpende ved inngangen av 2020. Bente Jørgensen fra sentralstyret fungerer som utvalgets sekretær. På det siste landsstyremøtet i 2019 ble utvalgets mandat oppdatert.

Revise (BDSM/fetisjutvalget)

FRI's utvalg for BDSM og fetisj - Revise er i gang med jevnlig møter. De jobber både med å utvikle FRI's politikk på feltet gjennom intern påvirkning og å få økt forskning når det gjelder levekår for BDSMere og fetisjister. Utvalget ønsker også å se på pensumsituasjonen på høyskoler, der det som står om BDSM-fetisj av og til er utdatert og lærerne har ofte lite kunnskap om BDSM og fetisj. De vurderer videre om de skal lage en liste over «kinkvennlige yrkesutøvere», slik at BDSMere og fetisjister ved behov kan velge å oppsøke psykologer, leger med videre som har kunnskap om BDSM og fetisj. Utvalget er videre opptatt av å se om det går an å påvirke slik at BDSMere og fetisjister får diskrimineringsvern. I forarbeidene til loven er BDSM og fetisj spesielt nevnt som ikke omfattet av loven.

Sekretariat

FRI har i perioden hatt cirka 19 ansatte fordelt på leder, sekretariatsleder, medlemssekretær, kommunikasjonsrådgiver, rådgiver på

kjønnsmangfold, ansatte i Rosa kompetanse og internasjonal avdeling.

Samarbeidspartnere

Samarbeid med andre aktører om spørsmål knyttet til seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk er helt avgjørende for FRI sitt arbeid, og vi har et omfattende samarbeid med aktører på likestillings-, antidiskriminering og menneskerettighetsfeltet. Noen av våre samarbeid er formalisert gjennom medlemskap eller felles prosjekter, mens andre oppstår som resultat av arbeid med konkrete saker eller kampanjer.

I 2019 har vi blant annet samarbeidet, formelt eller uformelt, med blant annet LDOs brukerutvalg, Amnesty International Norge, Redd Barna, HIV Norge, Frivillighet Norge, Skeivt arkiv, Skeiv Verden, Skeiv Ungdom, Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens, Den norske Helsingforskomite, Sex og Samfunn, Sex og politikk, Rådet for psykisk helse,

Unge funksjonshemmede, Uloba, Norges Handikapforbund, KUN, Helsestasjonen for kjønn og seksualitet og mange flere. I tillegg har vi samarbeidet med kommunikasjonsbyrået Hausmann om utvikling og gjennomføring av vår pride-kampanje «En historie verdt å kjempe for». FRI er en del av en internasjonal rettighetsbevegelse og deltar i flere bilaterale og internasjonale fora. Vi er også medlem i den internasjonale paraplyorganisasjonen ILGA og den europeiske underavdelingen ILGA Europe.

FRI's ulike tiltak i fagavdelingen Rosa kompetanse har også fortsatt sine formelle samarbeid med NSF, Psykologforeningen, Landsgruppen av Helsesøstre NSF, FO, Jordmorforbundet, Den norske legeforening, Utdanningsforbundet, Pedaogstudentene, Skolenes landsforbund, Skolelederforbundet, Elevorganisasjonen, FUB, FUG, Fagforbundet, PBL, KUN og Politiets fellesforbund.

Aktivitetsfondet

FRI har et eget fond som skal stimulere til grasrotaktivitet rundt omkring i landet. Fondets inntekter er i hovedsak midler fra fylkeslag som av ulike grunner ikke har brukt opp årets midler, samt innsamlede midler fra private givere. Vi ser at aktivitetsfondet bidrar til å senke terskelen for aktiviteter i distriktene og stimulerer til arbeid i områder med få ressurser. Aktivitetsfondet kan søkes på fra alle medlemmene i FRI og søknader som går til aktivitet utenfor de store byene prioriteres.

Det internasjonale solidaritetsfondet

FRI samler inn penger til solidaritetsarbeid verden over. Innsamlingen skjer på frivillig basis, og innsamlede midler går uavkortet fra giver til mottaker. I 2019 har FRI's internasjonale arbeid fått drahjelp av Bamseklubben og Bamsescenen, som i løpet av Oslo Pride samlet inn over 25 000 kroner til FRI's internasjonale avdelings barnerettighetsprosjekt i Vietnam.

AKTIVITETER, SYNLIGHET OG RESULTATER

FRI har både nasjonalt og lokalt markert seg i mange saker som er viktige for våre medlemmer og vår målgruppe. Samtidig som politisk arbeid og synlighet er viktig for å få gjennomslag, er lokallagenes arbeid med å skape trygge og gode møteplasser selve kjernen i FRI som organisasjon.

Politisk arbeid og synlighet

Gjennom året har FRI markert seg på mange saksområder. I tillegg til det langsiktige strategiske arbeidet med arbeidsprogrammet har organisasjonen vært synlig og sagt ifra i flere enkeltsaker som har berørt vår målgruppe.

I begynnelsen av året mottok vi rapporter fra vår samarbeidspartner Igor Kochetkov i det russiske lhbt-nettverket om at tsjetsjenske myndigheter har drept ytterligere to personer og holder mer enn førti personer fanget. Dagens rapporter bekrefter overgrepene som først ble kjent i begynnelsen av 2017. I 2020 er det to år siden vi for alvor ble kjent med de bestialske overgrepene i landet. FRI kommer til å fortsette arbeidet med å belyse situasjonen og kreve mer handling fra våre folkevalgte.

Tradisjonen tro møtte FRI den nye likestillingsministeren, Trine Skei Grande, utenfor slottet etter at statsministeren presenterte den utvidede regjeringen. For første gang ga vi blomster og hilsen til to ministre, den andre gikk til barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad.

2019 ble året da avkriminalisering av homoseksualitet fikk vind i seilene i flere afrikanske land. Både i Angola og Botswana er seksualitet mellom likekjønnede avkriminalisert. Samtidig ble det i Angola også innført forbud mot diskriminering på grunnlag av seksuell orientering. Fram til nå har Sør-Afrika vært det eneste landet på kontinentet med noen form for lovmessig beskyttelse mot diskriminering. I Kenya gikk det ikke som vi håpet på, men selv om høyesterett skuffende nok besluttet å opprettholde loven som forbyr sex mellom to av samme kjønn, gir seierne i Angola og Botswana håp og motivasjon til våre kenyanske samarbeidspartnere om å ikke gi opp kampen for et likestilt samfunn.

Nasjonalforsamlingen i det sør-asiatiske landet Bhutan stemte også i fjor for å fjerne straffelovene som kriminaliserer homoseksualitet.

I fjor falt Norge fra en tredje til en femteplass på den europeiske lhbt-kåringen som rangerer landene etter hvor likestilte de er for lhbt-personer. FRI-leder Ingvild Endestad forklarte situasjonen som at det ikke nødvendigvis er slik at vi er blitt dårligere på lhbt-rettigheter, men at vi simpelthen blir forbigassert av land som gjør mer. Malta er landet som troner på toppen. Malta var også et av landene som var først ute med å forby konverteringsterapi. Konverteringsterapi, også kjent som reorienteringsterapi eller homoterapi, er forsøk på å endre en persons seksuelle orientering eller kjønnsidentitet. EU-parlamentet vedtok i mars 2018 at de var positive til å innføre et forbud mot konverteringsterapi og anbefalte dette for sine medlemsland. FRI har lenge kjempet for et forbud mot denne praksisen. I Norge har det stormet i mediene etter at Morten Hegseth belyste tematikken på ny gjennom VGTV-dokumentarserien 'Homoterapi'. FRI demonstrerte foran Stortinget for å si klart ifra at regjeringens utredning skal bety at de

utreder hvordan en slik lov skal se ut, ikke om det skal være en lov.

I år arrangerte vi Barents Pride for tredje gang i samarbeid med blant annet Amnesty International Norge, Den norske Helsingforskomite og Skeiv Verden. Vi ser en enorm utvikling blant de russiske deltagerne fra år til år, i tillegg til at det i år kom flere som deltok på pride for første gang.

Sammen med aktørene Amnesty International Norge og Den norske Helsingforskomite arrangerte vi også i midten av oktober en demonstrasjon utenfor Polens ambassade i Oslo mot landets lovforslag om å forby seksualitetsundervisning til unge på alle arenaer. Lovforslaget vil forby såkalt promotering av seksuell aktivitet mellom personer under 18 år og vil dermed frata unge mennesker retten til kunnskap om egen kropp og seksualitet. FRI kommer til å følge situasjonen for lhbt-rettigheter i Polen tett videre i 2020.

Med årets pride-kampanje «En historie verdt å kjempe for» fortalte vi den skeive historien vår med eksempler på både med- og motgang siden opprøret på Stonewall Inn i New York i 1969. Opprøret markerte seg for alvor som pride-markeringens mor. I året som har gått fikk vi også en del historiske hendelser å ta med oss videre. Torsdag 20. juni skrev seg inn i den skeive historien da Deres Kongelige Høyheter Kronprinsen og Kronprinsessen besøkte Pride Park i Oslo. Det er første gang representanter fra det norske kongehuset deltar på pride. Saken utdypes lengre ut i rapporten. 2019 var også året hvor norsk politi kom med en offentlig unnskyldning til hvordan de har behandlet homofile opp igjennom historien.

Vårt arbeid med å bedre helsetilbudet til transpersoner har også vært en betydelig del av vår synlighet i år. Spesielt før, under og etter behandlingen av Arbeiderpartiets og Miljøpartiet de grønnes lhbt-forslag i Stortinget i desember har vi stått i en særdeles usaklig kamp mot en gruppe mennesker som svartmaler FRI, fagavdelingen Rosa kompetanse og vår ungdomsorganisasjon Skeiv Ungdom. Det har blitt fremmet en rekke usannheter om vår politiske plattform og arbeidet vi gjør, da spesielt om arbeidet vårt med å fremme transpersoners rettigheter.

FRI deltar igjen som partshjelp i rettsaken om kompensasjon for transpersoner som har blitt utsatt for tvungen kastrering etter at de anket etter å først å ha tapt mot staten

i tingretten. I kapittelet om kjønnsmangfold kan du lese mer om vårt øvrige arbeid for transpersoners rettigheter.

I tillegg til den positive oppmerksomheten initiert av oss genererer motstand mot pride også en del oppmerksomhet. I år har dette vært spesielt synlig i forbindelse med oppblomstringen av ennå flere lokale festivaler på mindre steder. Etter den offisielle pride-måneden juni markerte november seg som den måneden med flest omtaler av FRI basert på rapporter fra de redaksjonelle mediehusene. Rett i overkant av 10 millioner lesere var fordelt på de 98 artiklene som omtalte FRI. Juni hadde totalt 29 956 198 lesere fordelt på totalt 265 artikler. Dette viser at det var stort engasjement i debatten rundt pride-markeringene og saken som omhandler hvorvidt man skal forby konverteringsterapi ved lov i Norge.

«EN HISTORIE VERDT Å KJEMPE FOR!»

Pride og årets kampanje

I 2019 var det femti år siden det vi regner som starten på den moderne pride-bevegelsen, nemlig Stonewall-opprøret. Natt til 28. juni 1969 på det skeive utestedet Stonewall Inn, hadde folk sett seg lei av politiets trakassering og bestemte seg for å kjempe tilbake. Opprørene der skeive krevde likebehandling og respekt har senere blitt kjent som Stonewall-opprøret, og hvert år markerer den skeive bevegelsen over hele verden kampene som fortsatt gjenstår og vår rett til å være som vi er, og være stolt av det. Jubileet ble markert på pride-festivaler over hele verden.

«En historie verdt å kjempe for» er FRIIs tredje pride-kampanje. I 2017 fikk kampanjen «Gå for meg» rekordstor oppslutning og enorm oppmerksomhet. Det var da man for alvor koblet FRI som avsender og eier av pride-festivalene.

Fjorårets kampanje «En vei å gå» belyste temaet familie og FRIIs politikk på området. I 2019 vedtok landsstyret at historie skulle være årets offisielle tema. Ettersom det nå arrangeres større og mindre pridemarkeringer rundt om i landet vårt, har et felles tema til hensikt å skape en rød tråd gjennom arrangementene fra Kirkenes i nord til Kristiansand i sør og videre til å løfte den politiske siden av pride. Med «En historie verdt å kjempe for» belyste vi de historiske politiske kampene og gjennomslagene vi sammen har kjempet frem. Mange blir sjokkerte når de hører at homoseksualitet var kriminelt og en psykiatrisk diagnose helt til 70-tallet, og at transpersoner måtte gjennomgå kastrering frem til 2016. Enda færre har vært kjent med hvordan frigjøringa skred frem.

I 2019 utviklet FRI en nasjonal temaguide for å hjelpe alle pride-festivalene med å løfte temaet inn i sitt arbeid. Dette ble også utgangspunktet for arbeidet med det som etterhvert skulle bli den felles kampanjen for pride 2019.

Den skeive historien er det få som kjenner til. Den skrives ikke om i historiebøkene, den er ikke del av pensum på skolen, og den skeive siden av historiske helter gjøres ofte usynlig. Med temaet historie ønsket vi at publikum skulle få eierskap til og føle stolthet over sin egen historie. Historien gir oss styrke og godt utgangspunkt til å møte kampene vi står overfor i dag. Pride 2019 skulle formidle den norske og lokale, skeive historien gjennom enkeltpersoners historier og levde liv. Samtidig som vi så vår kamp her hjemme i kontekst og solidaritet med folks kamper verden rundt. Kommunikasjonsbyrået Hausmann stod for kampanjeutviklingen.

I kampanjen valgte vi å framheve seirene og de positive hendelsene i den skeive historien. Men bak hver seier ligger vissheten om personlige offer, tragedier og årevis med kamp.

Vi valgte ut tre konkrete områder på hvordan man kunne ta for seg historie som tema. 1. Historien som skrives nå: Vi kan lære av historien og ta med oss fortiden for å skape en bedre fremtid. Men viktigst av alt: historien skrives her og nå! Mange har ikke fått tatt del i rettighetskampene og for noen av oss ligner dagens kamper på de som ble kjempet i Norge for noen tiår siden. Dette belyste vi gjennom å løfte frem

dagens kamper og sette de i sammenheng med de historiske. 2. Personlige historier: Heller enn å fokusere på årstall og legendehistorier, ønsket vi også å dyrke frem de små historiene; fortellingene om levde liv og historier vi kan identifisere oss med. Ved å gå inn i enkeltmenneskets levde situasjon og snakke med de som kjempet kampene på den historiske tidslinjens ulike årstall belyste vi dette. 3. Lokal historie: Årets tema ga også en unik mulighet til å forankre pridene på stedene de arrangeres. Den lokale forankringa er en fin måte å vise at skeive alltid har eksistert, og levd i byene eller på småstedene festivalene arrangeres. Dette ble belyst gjennom å formidle lokal historie.

Formidlingen tok sted i form av blant annet debatter, foredrag og teater med skeiv historisk tematikk. Paneldeltagerne bestod at internasjonale, nasjonale og lokale personer som har kjempet frem forskjellige fanesaker opp igjennom historien. Pride-aktørene ble også oppmuntret til å ta ut temaet i paradene ved å bruke slagord fra tidligere paroler og kampsaker, i tillegg til å gi nytt liv til historiske bannere.

Skeive fra hele Norge ble oppfordret til å fortelle historier om årstall og hendelser som har betydd noe spesielt for dem. På Instagram-kontoen @pride50aar fikk folk mulighet til å lese andres historier og dele sin egen: året de kom ut til bestemor, sommeren de for alvor ble forelsket, året de fikk riktig kjønn i passet og første gang de med loven i hånd kunne fri til kjæresten.

I kampanjefilmen fikk vi betydningsfulle øyeblikk og høydepunkter fra norsk homohistorie. FRI ønsket å sette fokus på personene bak parolene og seirene, men også fortelle den store historien gjennom de små. Kampanjeuttrykket utgjorde også en rød tråd mellom de ulike festivalene, med et svært gjenkjennelig design, påstander og slagord.

Historie fungerte godt som overordnet tema for pride-festivalene, og den visuelle rammen var vellykket. Det genererte

spennende debatter, kulturarrangementer og annet innhold. Likevel må vi understreke at det har vært svært krevende å samle skeiv historikk og speile hele spekteret av lhbt-personene rundt oss.

FRI fikk hjelp fra Hausmann, lydproduksjonsbyrået Både Og og animasjonsbyrået Stir som på dugnad har skapt kampanjen for oss. En rekke fotografer og Skeivt arkiv delte sitt materiale med oss.

Kronprinsparet på Oslo Pride

Kongelig deltagelse på pride

Torsdag 20. juni skrev seg inn i den skeive historien. Da besøkte nemlig Deres Kongelige Høyheter Kronprinsen og Kronprinsessen Pride Park for aller første gang. Det er et arrangement for hele landet vårt, konstaterte Hennes Kongelige Høyhet Kronprinsessen om Pride. Sammen med ordfører Marianne Borgen ble Kronprinsparet tatt med på en omvisning av festivalsjef i Oslo Pride, Fredrik Dreyer og FRI-leder Ingvild Endestad.

Kronprinsparet tok turen innom Skeiv Ungdom i parkens eget ungdomsområde, samt Skeiv Verden, FRI og frivilligområdet. Det var tydelig at besøket vekket stor begeistring hos både standholdere og publikum i parken.

Kronprinsparets deltakelse er en viktig anerkjennelse av lhbt-befolkningen og menneskerettigheter og kan bidra til å sende et positivt signal til resten av samfunnet.

Tildelt seniorprisen 2019 av Oslo kommune

Seniorarbeidet i FRI Oslo og Akershus ble fredag 27. september tildelt Oslo kommunes seniorpris. FRI OA ble hedret for det beste aldersvennlige tiltaket i 2019, og er mottaker av byens fagpris på feltet.

– Vi er takknemlige for anerkjennelsen som ligger i denne prisen. Den motiverer oss til å gjøre mer for å nå ut til flere i eldreomsorgen i Oslo, og forhåpentligvis motiverer den kommunen til å satse mer på kompetanseheving blant ansatte som treffer våre skeive seniorer i sitt arbeid, sier leder i FRI Oslo og Akershus (FRI OA), Brita Brekke.

Oslo kommune har siden 2013 delt ut seniorpriser innen eldreomsorgen. Formålet er å anerkjenne og synliggjøre gode tiltak som fremmer aktivitet hos eldre mennesker

Seniorprisen 2019 ble delt ut av eldrebyråd Tone Tellevik Dahl (Ap) under en høytidelig seanse i bystyresalen i Oslo Rådhus fredag 27. september. Med prisen følger det 50.000 kroner til videre arbeid.

LOKAL AKTIVITET

I 2019 har FRIs fylkeslag forberedt seg på sammenslåingen som trer i kraft fra 1. januar 2020, hvor for eksempel FRI Oslo og Akershus nå blir FRI Oslo og Viken sammen med FRI Østfold, og hvor FRI Vestfold og FRI Telemark blir FRI Vestfold og Telemark i ett og samme lag. FRIs fylkeslag ser frem til å samarbeide på tvers av medlemsmassene innenfor de nye fylkesgrensene. I året som har gått er vi stolte av å kunne meddele at FRI Nordland og FRI Møre og Romsdal er reetablert som fylkeslag.

Politisk og holdningsskapende arbeid

Fylkeslagene til FRI er premissleverandører for hvordan fylker og kommuner jobber med lhbt-spørsmål. De siste årene har det å få på plass lhbt-handlingsplaner vært et viktig fokus for fylkeslag flere steder i landet, og mange av lagene spiller en viktig rolle både i å følge opp og være en utøvende del av de lokale planene.

I Oslo har fylkeslagsleder deltatt som fast observatør i alle rådet for kjønns- og seksualitetsmangfolds møter, og setter både agendaen og bidrar inn i kommunens arbeid på området. FRI Oslo og Akershus (snart Viken) har også et omfattende kompetansehevingsprosjekt forankret i handlingsplanen for Oslo kommune, “Skeiv

kunnskap”. I 2019 har FRI OA arbeidet mye med Oslo kommunes nye lhbt-handlingsplan, som er titulert «Stolt og fri». I tillegg var de sentrale i evalueringen av forrige plan, «Stolte Oslo». Her tilbyr FRI OA alle Oslo kommunes virksomheter tilgang til et helhetlig, gratis og faglig tungt kunnskaps- og undervisningstilbud. Fylkeslaget har også jobbet med innspill til den første lhbt-handlingsplanen til Bærum kommune og hatt møter med politiet om deres arbeid mot hatkriminalitet.

I Telemark merker fylkeslaget stadig større interesse fra lokale politikere, og har det siste året hatt flere møter om handlingsplanen mot diskriminering i Skien kommune. Etter planen skal handlingsplanen til høring i kommunen i løpet av året som kommer.

Fylkeslaget FRI Innlandet har vært sentrale i utviklingen av handlingsplanen i Lillehammer kommune – som ble vedtatt under Vinterpride i februar. Fylkeslaget FRI Bergen og Hordaland deltok i 8. mars-markeringen i Bergen under parolen «Opp alle jordens skeive feminister». I tillegg til dette har FRI Bergen og Hordaland hatt flere informasjonsoppdrag om kjønns- og seksualitetsmangfold, for blant annet for ungdom- og skoleelever, ansatte i skolen, ansatte i kommunen og fylkeskommunen, lege- og sykepleierstudenter og andre yrkesgrupper og organisasjoner.

I løpet av perioden, og særlig i forbindelse med avviklingen av Trondheim Pride, har fylkeslaget FRI Trøndelag arbeidet med å få på plass en handlingsplan for lhbt-personer i Trondheim kommune. Her fikk de enstemmig vedtak og gjennomslag i bystyret, og fylkeslaget ble nevnt som en av aktørene som skal være med på å arbeide med planen. De har også vært deltakende i prosessen med etablering av et kompetansesenter/helsestasjon for kjønn og seksualitet i Trondheim kommune, og kommet med innspill i til den pågående prosessen.

Dette er noen eksempler på hvordan fylkeslagene våre, gjennom politiske samarbeid og viktig informasjonsarbeid, bidrar til at personer som bryter med normer for kjønn og seksualitet kan møtes på en god måte der de bor. Nye aktivitetsgrupper og arrangementer flere steder i landet gjør at vi når ut til enda flere, og kan skape trygge og gode møteplasser for nye målgrupper. 2019 har også vært året for mange helt nye pride-festivaler mange nye steder.

Aktiviteter og synlighet

Samtidig som mange av fylkeslagene jobber direkte opp mot politikere og andre beslutningstakere, er mange av arrangementene til fylkeslagene et viktig bidrag til holdningsendring. For eksempel er det helt tydelig at pride og de samtalene som oppstår rundt festivalene engasjerer langt flere enn vår primærmålgruppe, deriblant politikere og andre viktige aktører i lokalsamfunnene.

Rekordmange pride-festivaler!

2019 har vært et år med enorm tilvekst av og interesse for nye pride-festivaler. Oslo Pride, som eies og arrangeres av FRI Oslo og Akershus (FRI OA), er vårt desidert største arrangement, som inkluderer over 300 enkeltarrangementer. I år hadde festivalen totalt X besøkende i løpet av de ti dagene festivalen varte. Paraden med 50 000 deltagere og et anslått publikumstall på 275 000 mennesker satte ny rekord i år - igjen. Rundt 60 helårsfrivillige samt 300 driftsfrivillige er med på å skape Norges største feiring av skeiv kjærlighet og mangfold i hovedstaden.

FRI OA har vært med på å starte opp og gjennomføre tidenes første Drammen Pride. Det var et tett samarbeid med Drammen kommune og Buskerud fylkeskommune som ledet fram til festivalen, og initiativet kom fra et enstemmig bystyre i Drammen, som bevilget 100.000 kroner og ytret ønske om å få til en pridefestival i elvebyen. FRI OA tok ansvar, siden det ikke eksisterer et fylkeslag i Buskerud, for å sette sammen en pride-komite av frivillige - og har gjennom året både fulgt opp komiteen og vært sentrale

under gjennomføringen.

Både Regnbuedagene i Bergen og Trondheim Pride hadde nok et år med større program, flere besøkende og økt interesse. I Bergen talte de et publikumsbesøk på 50 000 fordelt over alle arrangementene. Stavanger på Skeivå ble i år utvidet med tre ekstra dager og et eget Pridehouse.

Først ut var Vinterpride i Lillehammer som gikk av stabelen i februar. FRI Innlandet har også vært medarrangør og deltatt på Pride Hamar, Hadeland Pride, Bigdepride i Nord-Odal og Fjellpride på Sota sæter. I 2019 fikk vi også et gledelig gjensyn med Bygdepride i Ørsta og Volda, som har inspirert ildsjeler i bygd og by over hele landet.

Telemark arrangerte i september festivalen Telemark Pride i Skien. Solfylte Skeive Sørlandsdager i Kristiansand fylte også i år Vest-Agder med fargerik glede. I Trøndelag ble det i år, i tillegg til Trondheim Pride, markeringer i Inderøy for andre år på rad med fokus på inkludering i et lite lokalsamfunn nord i Trøndelag. Trondheim Pride var også vertskap for Sapmi Pride

som ble markert med fokus på skeive samer og viktigheten av å inkludere samiske perspektiv i skeiv rettighetskamp. Namdalspride ble for første gang arrangert i Namsos, med rundt 2000 oppmøtte for å gå i Pride-parade gjennom byen. Festivalen omfavnet hele byen, men har også møtt motstand fra lokale krefter. Det jobbes for å neste år få på plass en Pride i Røros. Tromsø Arctic Pride avsluttet i år pride-sesongen med et ambisiøst program med stor bredde i både det politiske og kulturelle innholdet. I tillegg til Tromsø har Harstad Pride og Barents Pride i Kirkenes engasjert medlemmer og andre i de to nordligste fylkene.

FRI arrangerer mange av pride-festivalene. I andre festivaler er vi samarbeidspartnere, mens noen arrangeres helt utenfor FRI-regi. Det er gledelig at så mange ønsker å arrangere pride i sine lokalsamfunn. Samtidig er vi opptatt av at pride er en politisk markering der skeives stemmer og rettigheter skal være i fokus. På våre egne prider krever vi en tydelig antirasistisk

profil, et politisk innhold og en lokal tilknytning. Derfor har Pride-utvalget i FRI utviklet retningslinjer til festivaler som ønsker å slutte seg til vår pride-paraply, og kommer til å systematisere dette videre inn i 2020.

Lokal motstand

Med økt synlighet har vi også møtt økt motstand. I lokalaviser over hele landet har det vært leserbrev på trykk der avsenderne mistenkeliggjør pride-arrangementene, maler skremselsbilder av FRI og forsøker å skremme folk fra å flagge med regnbueflagg. Heldigvis har våre fylkeslag god evne til å svare saklig og godt på denne typen anklager, og det er rimelig å anta at vi kommer godt ut av slike mediesaker. Videre er det helt nødvendig med et godt samarbeid med politiet over hele landet, for å sikre at alle kan føle seg trygge på våre arrangementer.

I denne perioden har spesielt FRI Trøndelag

og FRI Bergen og Hordaland fått kjenne på motstand. I forbindelse med avvikling av Namdalspride, har lokale religiøse krefter kritisert Namdalspride direkte, men særlig FRIIs politiske plattform og påvirkning opp mot kommunen og i sosiale medier. Dette har vært krevende for fylkeslaget og aktivitetsgruppen, men de er mange erfaringer rikere og bedre utrustet for slik motstand i fremtiden. I Bergen i høst arrangerte organisasjonen Til Helhet et arrangement på Høyskolen NLA hvor de hadde invitert Mike Davidson og

Øyvind Hasting til å holde et foredrag om konverteringsterapi og det å leve i sølibat. Dette skapte store reaksjoner blant både ansatte og studenter ved NLA, samt vår målgruppe og støttespillere.

Fjellturer, kor, vaffel og vin

Ikke bare under pride, men også gjennom resten av året står mange av våre frivillige og tillitsvalgte på for å skape trygge og gode møteplasser. Stadig nye aktiviteter og initiativ gjør at enda flere kan finne fellesskap og kjenne tilhørighet. Mange av aktivitetene drives av stabile aktivitetsgrupper som har holdt på i flere år. I Oslo og Akershus, som er FRIs største fylkeslag, kan medlemmene velge mellom mer enn 1000 arrangementer i året! I resten av landet er det også en økning i både antall og bredde i aktivitetstilbudet.

I Stavanger gikk Late Bloomer Ladies inn i sitt åttende år med månedlige treff. Dette er et eksempel på en aktivitetsgruppe og nettverk som finnes mange steder i landet, og som er svært viktig for målgruppen.

Kafétreff er et godt eksempel på lavterskeltilbud mange steder i landet. FRI Vestfold har i mange år hatt kafeen «Don´t tell mama» i Tønsberg, som etter noen år med lite aktivitet og besøk har fått på plass mer stabile treff og flere besøkende. Fylkeslaget i Vestfold har derfor i høst utvidet og begynt oppstarten av et lignende tilbud i Horten en gang i måneden. Også i FRI Innlandet, som er et av de nyeste lagene våre, har det vært enorm oppblomstring i aktivitet. Kafétreff, egne studenttreff og Skeiv Aften på Hamar er noen av lavterskelaktivitetene som endelig er kommet på plass i byene rundt Mjøsa.

Tur- og friluftaktiviteter er også populært mange steder i landet. I Innlandet gir Turgruppa aktivitetstilbud til medlemmene gjennom hele året, og har blant annet arrangert aktivitetsdager i samarbeid med Regnbuefamilie-gruppa. I Bergen sørger gruppa FRI.luft for tur- og treningsaktiviteter gjennom hele året. Rogaland har også fått på plass en helt ny turgruppe som har hatt aktiviteter på slutten av 2018. Fylkeslaget FRI Nordland har i år arrangert en rekke fjellturer i universelt utformet terreng som blant annet er tilrettelagt for rullestolbrukere.

Mange av arrangementene og aktivitetene er først og fremst gode sosiale arenaer, og tilbudene strekker seg fra kinobesøk og Grand Prix-fester til kor og idrettsklubber. Samtidig har flere arrangementer et faglig innhold som for eksempel foredrag og debatter. Aksjoner, filmvisninger, markering av merkedager, som for eksempel verdensdagen for psykisk helse og verdens aidsdag, er andre eksempler på aktiviteter med både et faglig og sosialt aspekt.

Stadig flere fylkeslag arrangerer også aktiviteter rettet mot personer som bryter med normer for kjønn. Transkafé er et godt eksempel på et lavterskeltilbud der transpersoner kan møtes og utveksle erfaringer og finne fellesskap med hverandre. I Oslo er dette et fast tilbud hver måned. I løpet av året har også Bergen fått på plass et lignende tilbud i samarbeid med Skeiv Verden og Skeiv Ungdom. I Trondheim, Stavanger og Kristiansand har

det i 2019 vært arrangert flere kafétreff for personer som bryter med kjønnsnormene. Dette er arenaer vi vet gir viktige pusterom og positive opplevelser for målgruppen.

Aktivitetsgruppen VisiBle som jobber med synliggjøring og aktivitet for og av personer som identifiserer seg under bi+-paraplyen, har vært aktive både i Oslo og i Trondheim, og tilbyr viktig aktivitet og synlighet for en gruppe som i noen sammenhenger kan bli usynliggjort eller glemt.

Arbeidet for skeive eldre har blitt et satsningsområde for flere fylkeslag. Her har først og fremst FRI Oslo og Akershus sitt nybrottsarbeid vært til inspirasjon for flere. I 2019 har vi holdt kurs for mange forskjellige virksomheter, i tillegg til deltagelse på konferanser og debatter. I tillegg feiret Kampen omsorg+ tre år for sine månedlige seniortreff. FRI har også flere seniorgrupper som møtes til vin og vaffel, blant annet på kontorene i Oslo.

FRI Innlandet innledet et samarbeid med Teater Innlandet om forestillingen Kim F som handler om Kim Friele og Wenche

Lowzow og deres kamp for rettigheter og kjærlighet. FRI Innlandet arrangerte salonger i tilknytning til forestillingene for å øke kunnskapen om lhbt lokalt flere steder i Hedmark og Oppland. Da forestillingen kom til Vega Scene i Oslo ble også FRI sentralt med og avholdt to salonger om skeiv historie og om fremtidas utfordringer. Forestillingen var et viktig bidrag til historiefortellingen, men også for å spre kunnskap og øke forståelsen om skeive liv flere steder i landet. FRI kontaktet Riksteateret med ønske om å få forestillingen til å fortsette i flere deler av landet, men nådde dessverre ikke gjennom.

Alt dette er kun en håndfull av de aktivitetene og tilbudene som finnes rundt om i landet. Aktivitetsnivået er så høyt og tilbudene som finnes er etter hvert blitt så mange, at det er umulig å gi alle plass i denne rapporten. Samtidig er det flere steder i landet som ønsker aktivitet der vi ikke har ressurser til å følge opp. Vi er glad for økt etterspørsel, men synes det er synd at vi ikke har mulighet til å følge opp lokale initiativ der det trengs aller mest. Derfor jobber vi med å få på plass ressurser til bedre organisatorisk oppfølging.

Skeiv debatt

I 2019 har vi arrangert to debatter under fanen “Skeiv debatt” i Bergen og Oslo. Begge har vært godt besøkt og debatten i Bergen ble i tillegg strømmet. Debattene er mer eller mindre uformelle samtaler om politikk, dagligliv og temaer som angår skeive. «Homo og seksualisert?» var navnet på debatten i Bergen hvor følgende spørsmål ble stilt: «Blir homofile menn lettere seksualisert av både heterofile og andre skeive? Viskes grensene ut i en seksualisert kultur? Og hvorfor er det så stille om seksuell trakassering menn opplever fra andre menn?» Det kom aldri noe #metoo-oppgjør for homofile, men historiene om klaps på rumpa, grisete invitasjoner og overtramp er mange. Da magasinet BLIKK

skulle lage en sak om #metoo i en skeiv kontekst fant de utallige historier fra menn, men ingen som ville stå frem. Jens Kihl fra Bergens Tidende, Torstein Ulserød i Civita, Maxmud Mo fra Skeiv Verden og festivalsjef for Regnbuedagene i Bergen Joakim Aadland diskuterte #metoo i en skeiv kontekst. I Oslo reflekterte panelet bestående av Peter Theisen Amlie, Åse Ava Fredheim, Tominga Hope O'Donnell, Sulekha Ali Omar og Thomas Talawa Prestø hvordan det står til med representasjon av skeivt mangfold i norsk kulturliv – i musikk, teater, litteratur, dans, film, og tv.

BARENTS PRIDE 2019

Den norsk-russiske mangfoldsmarkeringen, den tredje av sitt slag, gikk av stabelen den 26. – 28. september. Høydepunktet var selve paraden lørdag, der hundrevis av mennesker gikk gjennom Kirkenes sine gater for å si klart og tydelig at kjærlighet ikke kjenner noen grenser.

På Barents Pride møtes norske og russiske aktivister og menneskerettsforkjempere for å feire mangfold, kjærlighet, solidaritet og samhold på tvers av landegrenser. Priden skjer rett ved Grense Jakobselv, grensa som markerer det største skillet i verden for rettigheter til skeive. Arrangementet er i regi av FRI og russiske Maximum og Equality Dignity Pride i samarbeid med Amnesty International i Norge, Den norske Helsingforskomité og Skeiv verden. Festivalen er støttet økonomisk av Barentssekretariatet.

Som årene før var det knyttet stor spenning til om deltakerne ville få problemer når de krysset grensa. I Russland er det forbudt å snakke positivt om lhbt-spørsmål, og organisasjonsfriheten er under press.

Deltagerne ankom Kirkenes i en rød buss. På et hvitt, plastlaminert ark i det store kjøretøyets frontvindu stod destinasjonen skrevet i kyrilliske bokstaver – «Киркенес». Noen av de rundt seksti deltagerne har vi møtt før, andre kom for å feire Pride i Norge for første gang.

Regnbuegudstjeneste

Sør-Varanger menighet inviterte for andre gang til Regnbuegudstjeneste i Kirkenes kirke. Prestene leste utdrag fra bibelen som argumenterte for kjærlighetsbudskapet. Det hele foregår på tre språk; norsk, russisk og samisk.

Angrepet av 3000 motdemonstranter

Et av arrangementene var en workshop hvor pride-arrangører fra forskjellige europeiske land delte sine erfaringer. Blant paneldeltakerne var Kaspars Zalitis fra den latviske lhbt-organisasjonen Mozaika. Han er en av initiativtakerne bak Baltic Pride, som flytter seg rundt mellom de baltiske landene hvert år. Det var en tid han ikke kunne håpet på en oppslutning som under årets parade i Vilnius. Zalitis fortalte at i 2011 ble de 600 deltakerne angrepet av 3000 motdemonstranter. I 2019, åtte år senere, var det over 10 000 mennesker som deltok i paraden.

Fagdag

Nytt av året var arrangementet som sparket i gang festivalen torsdags formiddag, nemlig fagdagen med FRIs Rosa kompetanse. Arrangementet var gratis og åpent for alle som ønsket å få et bredere perspektiv, større begrepsforståelse eller kanskje løse opp i noen spørsmål knyttet til det å være lesbisk, homofil, bifil eller transperson (LHBT). Rosa kompetanse er FRIs egen fagavdeling som reiser rundt i vårt langstrakte land og gir institusjoner og bedrifter perspektiver på hvordan man kan ha en mer inkluderende

praksis. Tilbakemeldingene var utelukkende positive. Les mer om Rosa kompetanse i eget kapittel lengre ut i rapporten.

Rekordoppslutning i paraden

En rekordoppslutning på hele 350 mennesker hadde stilt seg opp utenfor Kirkenes skole for å delta i marsjen. Russere og nordmenn side om side, voksne som barn og unge. På forhånd ble det arrangert en workshop hvor man kunne lage sine egne plakater, bli kjent med nye mennesker, danse til energisk musikk og få påmalt fargerik ansiktskunst. Artisten Woodplace fra Skånland fremførte sterke, selvskrevne låter om det å være annerledes. Hun formidlet en historie om det å komme ut og leve som transkvinne.

Parade, Barents Pride

POLITISK PÅVIRKNING

Demonstrerte mot konverteringsterapi

Hundrevis av mennesker møtte opp da FRI sammen med Skeiv verden, Skeiv ungdom, Skeivt kristent nettverk og Salam inviterte til demonstrasjon mot konverteringsterapi utenfor Stortinget. I Bergen og Kristiansand ble det også arrangert parallelle demonstrasjoner med den foran Stortinget i Oslo.

FRI deltok også i høringen om forbud mot konverteringsterapi på Stortinget 5. november. Endestads appell til komiteen var at vi ikke kan fortsette å behandle skeive som syke, selv over 40 år etter at homofili ble fjernet som diagnose. Hun oppmodet komiteen til å være modige og gå foran i dette spørsmålet slik at holdningene kunne følge etter.

Konverteringsterapi, også kjent som reorienteringsterapi eller homoterapi, er forsøk på å endre en persons seksuelle orientering eller kjønnsidentitet. EU-parlamentet vedtok i mars 2018 at de var positive til å innføre et forbud mot konverteringsterapi og anbefalte dette

for sine medlemsland. Et slikt forbud er allerede innført i Malta, Uruguay og i 18 av USAs delstater. I Tyskland ble det nylig lagt frem et forslag om å forby praksisen. Tidligere statsminister i Storbritannia har også varslet at de ønsker å innføre et forbud.

Regjeringen la frem ny handlingsplan

FRI har jobbet målrettet for å styrke arbeidet mot hatkriminalitet. Statsbudsjettet for 2020 var derfor en skuffelse da det ikke var satt a egne midler til arbeidet og det langt på vei slo fast at kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk ikke ville bli innlemmet i straffeloven til tross for at det er vedtatt innlemmet i Stortinget. FRI hadde flere møter med representanter fra Stortinget og regjeringsapparatet og klarte å få reddet inn tiltaket Rosa kompetanse justis for 2020. Vi adresserte også utfordringen med manglende straffevern for transpersoner som utsettes for hatkriminalitet og fikk likestillingsombudet med på å be om avklaring fra Justisdepartementet. Svaret fra departementet er lovende, og vi vil

fortsette å følge med slik at kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk kommer inn i straffeloven mot hatkriminalitet.

På slutten av året ble Regjeringens handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion lagt frem. Her var endelig et nasjonalt kompetansesenter mot hatkriminalitet som FRI har jobbet for i flere år inkludert som et eget tiltak. Et nasjonalt kompetansesenter vil forhåpentligvis kunne bidra til at det ikke lenger vil være avgjørende hvor i landet du bor for om saken din følges opp slik den skal.

Oslo politidistrikt har siden 2014 hatt en egen dedikert gruppe som arbeider med hatkriminalitet. Denne gruppa hører imidlertid til Oslo politidistrikt. Det betyr at det mangler tilstrekkelig fokus på arbeidet mot hatkriminalitet i resten av landet vårt. Vi håper derfor at senteret vil få nok ressurser til å kunne jobbe med hatkriminalitet på et nasjonalt nivå og tilby distriktene det de trenger i dette arbeidet. FRIs egen fagavdeling Rosa kompetanse justis arbeider med å heve kompetansen i politiet gjennom foredrag og undervisning.

KJØNNSMANGFOLD

På mange måter har 2019 vært et utfordrende år for mange transpersoner. Etter flere år med økt forståelse for transpersoner ser vi nå et skifte i den offentlige debatten. FRI er aktiv i den offentlige debatten og ser at det er meget viktig å fremme en ryddig og faglig forankret debatt om kjønnsnormer, kjønnsbekreftende behandling og transpersoners rettigheter.

Økt synlighet og økt negativ omtale av transpersoner som gruppe øker også behovet for trygge sosiale møteplasser. Stadig flere lokallag har sosiale tilbud spesifikt for transpersoner i tillegg til at vi har jobbet med å øke kompetansen som skal til for at FRI sine arrangementer skal oppleves inkluderende også for transpersoner. I tillegg til kafétreff har FRI markert transminnedagen flere steder i landet, hatt helsesamling for transaktivister, badekveld for transpersoner i samarbeid med PKI pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens og vi har arrangert familieleir for familier med kjønnskreative barn i alder opp til 15 år.

FRI har fulgt prosessen med å få på plass nye nasjonale faglige retningslinjer for helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens, et arbeid vi har fulgt tett over flere år. Rett før jul 2019 kom utkastet til retningslinjer og vi ser at

mange av våre perspektiver er tatt med, samtidig ser vi at det gjenstår en del arbeid før alle mennesker som opplever kjønnsdysfori har tilgang til et godt og helhetlig helsetilbud der de bor. Dette vil, i tråd med FRI sitt arbeidsprogram for perioden 2018-2020, være en hovedsatsing i 2020. Helsedirektoratet har også sagt at det fra 1.januar 2020 vil bli tatt i bruk nye diagnosekoder som er i tråd med diagnosemanualen ICD-11. Det vil si at transpersoner ikke lenger får en psykiatrisk diagnose i Norge og at transpersoner som tidligere har fått en psykiatrisk diagnose kan få denne omgjort. Det ser vi på som en stor seier.

Vi har holdt over 30 foredrag om kjønn og trans i 2019, både internt, på åpne arrangementer og for helsepersonell, lærere og andre. Kompetansen i FRI blir stadig større og dette ser vi tydelig på antallet transpersoner som er aktive

i organisasjonen. Det er stadig flere lokallag som har tilbud spesielt rettet mot transpersoner og andre som bryter med samfunnets normer for kjønn. I Oslo alene har T*-kafe hatt 12 treff med opptil 40 deltakere hver gang, og vi arrangerer jevnlig kafétreff på steder som Trondheim, Stavanger og Bergen.

FRI har bistått flere aktører med å frembringe ny kunnskap om mennesker som bryter med normer for kjønn. Vi har skaffet informanter til en rekke prosjekter og vi sitter i referansegrupper på flere forskningsprosjekter om kjønn.

Stadig flere barn og unge tør å fortelle sine omgivelser om hvilket kjønn de egentlig er. Familienettverket til FRI bistår hvert år mange familier med kjønnskreative barn. I august i år hadde vi for andre gang en egen leir for familier med kjønnskreative barn. Leiren varte i tre dager, og fjorten familier deltok med barn i alderen to til femten år. Tilbakemeldingene fra foreldrene var overveldende positive og vi vil jobbe for at denne leiren blir en årlig tradisjon. Vi har også arrangert juleverksted og sosiale treff for familier rundt om i landet.

ROSA KOMPETANSE

Rosa kompetanse er FRI sin fagavdeling. De har siden 2006 arbeidet med faglig veiledning på og kompetanseheving om temaene seksuell orientering, kjønnsidentitet og inkluderende praksis til ansatte i helse-, barnevern-, skole-, barnehage og justissektorene, samt til bedrifter. 2019 har vært et rekordår for Rosa kompetanse. Vi er svært glade for at så mange ulike instanser ønsker økt kunnskap om våre temaer til å bedre kunne møte alle mennesker på en åpen og inkluderende måte.

Omtrent 98 % av kursdeltakerne deres opplever møtet med Rosa kompetanse som nyttig. Det er de selvsagt veldig glade for, og de er takknemlige for at politikere fra alle partier fremhever Rosa kompetanse sine tiltak som viktige. Videre er de glade for de gode samarbeidene med profesjonsorganisasjonene, samt med deres eminente styringsgrupper bestående av fagfolk med spisskompetanse på sine områder.

HELSE OG SOSIAL

Rosa kompetanse helse og sosial har hatt et fantastisk år. De har jobbet mye med det faglige fundamentet og har blant annet styrket kompetansen på interseksjonalitet, sammensatt diskriminering og kjønnsbekreftende behandling. Videre har de sprengt alle tidligere rekorder på oppdragsoversikten, med totalt 72 oppdrag. Et av målene for 2019 var å fortsette med å øke den geografiske spredningen, og de er svært stolte og glade over at de har fått mulighet til å reise til alle kanter av landet, blant annet har de fått besøke Kirkenes, Utsira, Elverum, Bodø, Tromsø, Lister og Karmøy.

I tillegg til undervisningsoppdrag, jobber de kontinuerlig med å løfte frem deres perspektiver i diverse rammeplaner og prosjekter ved å sitte i referansegrupper, komme med innspill og delta på høringer.

I løpet av året har de blant annet skrevet innspill til profesjonsutdanningene i psykologi og medisin, samt innspill til nyoppstartet videreutdanning i avansert klinisk sykepleie. Sammen med KUN og Mental Helse Ungdom har de fått bidra med foredrag på Skeiv kunnskapsturné, og de har undervist på flere store konferanser rundt i landet. De har også deltatt på innspillsmøte om nye nasjonale retningslinjer for helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens hos Helsedirektoratet, og følger nøye med på arbeidet som gjøres der.

En annen stor og viktig begivenhet i år er at Charlotte Høibråten har jobbet hundre prosent på Rosa kompetanse helse og sosial fra august. Dette har vært en viktig og gledelig styrking i teamet, og de gleder seg til å ta fatt på 2020.

SKOLE

Rosa kompetanse skole har i 2019 undervist rundt 4500 lærerstudenter og skoleansatte over hele landet. Det er omlag det samme antallet som de underviste i 2018, noe de er godt fornøyde med. Gjennom finansiering fra Utdanningsdirektoratet og Helsedirektoratet har de fra sommeren 2019 kunnet være tre ansatte som jobber på tiltaket. Deres mål er at skolen skal være et sted der elever som bryter med normer for kjønn og seksualitet kan være seg selv og kjenne seg trygge og inkluderte. For å få til dette tilbyr de kunnskap og praktiske verktøy til lærere og skoleansatte om hvordan de kan undervise om kjønn og seksualitet på en inkluderende måte, og legge til rette for et trygt og godt skolemiljø for alle. Det er ikke mulig å tallfeste nøyaktig hvor mange elever de indirekte møter gjennom å nå 4500 skoleansatte, men hvis hver ansatt i snitt møter 20 elever, vil de ha nådd 90 000 elever. Det er et resultat de er svært godt fornøyde med.

Gjennom 2019 har de fortsatt det gode samarbeidet med ulike aktører i skolefeltet, og i 2019 er de ekstra glade for å ha formalisert et samarbeid med Skolenes Landsforbund. De har arbeidet for at temaer knyttet til kjønns- og seksualitetsmangfold skal inkluderes i prosesser som påvirker skolen, blant annet ved å skrive høringssvar i arbeidet med fagfornyelsen og gi tilbakemelding på kapitler som omhandler våre temaer i nye lærebøker som utarbeides.

De avsluttet også året med å holde et foredrag for alle landets mobbe-, elev- og lærlingombud. Et tettere samarbeid med ombudene hvor de kan bruke hverandres kunnskap og erfaring er utrolig viktig for deres arbeid og noe de gleder seg til fremover. De har også gjennom året samarbeidet godt med flere av lokallagene til FRI. Et annet viktig moment har vært trykking av et undervisningshefte til bruk i grunnskolen med undervisningsopplegg de har utarbeidet om temaene kjønns- og seksualitetsmangfold som de distribuerer til alle skolene de besøker.

BARNEHAGE

Rosa kompetanse barnehage er deres yngste tiltak. Tidlig innsats er avgjørende for å hindre utenforskap og diskriminering, og de er svært glade for at Helsedirektoratet i 2017 besluttet å tildele midler til å opprette et tiltak som retter seg mot barnehageansatte. Tiltakets mål er å bidra til et helsefremmende og trygt psykososialt miljø i barnehagen, der alle kan uttrykke seg fritt, være den de er, og samtidig være trygge og bli inkludert. Kursene de holder er basert på ordlyden i rammeplanen for barnehagen.

Rosa kompetanse barnehage har i 2019 gjennomført 53 kurs for ansatte i barnehager, foresatte og studenter tilknyttet barnehagelærerutdanningene. Dette betyr

at tiltaket er det raskest voksende i Rosa kompetanses historie, noe de er svært godt fornøyde med. Barnehagene etterspør mer kunnskap om kjønnsidentitet, seksuell orientering og inkluderende praksis, og de er glade for å kunne tilby perspektiver og verktøy som barnehageansatte kan bruke i arbeidet med å skape en barnehage med rom for alle barn og familier.

99 % av kursdeltakerne sa seg i 2019 enig i at møtet med Rosa kompetanse barnehage var nyttig.

BARNEVERN

2019 har vært et godt år for Rosa kompetanse barnevern. Som det minste tiltaket i Rosa kompetanse, består tiltaket fortsatt bare av en deltidsstilling på seksti prosent gjennom støtte fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, men de er utrolig stolte over hva de får til med de midlene de har til rådighet. Tiltaket blir mer og mer kjent blant fagfolk i hele landet, og flere ønsker å prioritere kompetanseheving til sine ansatte. Det lover godt for unge skeive og for alle familier som mottar hjelp fra barneverntjenesten. Rosa kompetanse barnevern jobber for et mer inkluderende barnevern der alle barn, unge, omsorgspersoner og ansatte kan bli ivaretatt, sett og anerkjent uansett i hvilken grad man bryter normene for kjønn og seksualitet.

Totalt ble det gjennomført 20 undervisningsoppdrag, og nådde dermed flere hundre ansatte i ulike deler av barnevernet. Oppdragene har vært godt spredt i alle Norges landsdeler, inkludert Nord-Norge. Utenom oppdrag har de også vært til stede med stand på en barnevernmesse og stilt med poster på Nasjonal barnevernkonferanse.

Fokuset har ligget på å nå ansatte i Bufetat sine egne barneverntiltak, ansatte i kommunale barneverntjenester og utdanningsinstitusjoner, samt å fortsette

arbeidet med nettverk og gjøre Rosa kompetanse barnevern mer kjent i Norge blant fagpersoner. Målet for 2020 er å fortsette arbeidet opp mot samme målgruppe slik at alle barn, ungdommer og familier i kontakt med barnevernet kan oppleve å bli møtt på en trygg måte av fagfolk med kompetanse om kjønns- og seksualitetsmangfold.

JUSTIS

Siden 2011 har Rosa kompetanse justis jobbet for å heve kompetansen til politiet og påtalemyndighetene om personer som bryter med normene for kjønn og seksualitet, særlig i arbeidet som gjøres mot hatkriminalitet. I 2019 fikk tiltaket finansiering via tilskuddsordningen for kriminalitetsforebyggende tiltak, som forvaltes av Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging. I løpet av året har Rosa kompetanse justis kurset politiansatte i Vest politidistrikt, vært del av en fagdag om kriminalitetsforebygging i Fredrikstad, deltatt på samling for likestillings- og mangfoldskontakter i Politiets Fellesforbund i Oslo og på fagdag for samme forbunds likestillings- og mangfoldsutvalg i Finnmark. I tillegg har politiansatte på

videreutdanningen ved Politihøgskolen fått kursing, og før året er omme skal Rosa kompetanse justis delta på en samling i regi av Politiets Fellesforbund i Trondheim. Sammen med en representant fra Hatkrimgruppa på Manglerud ble det holdt et innlegg om hatkriminalitet under Rosa kompetanse sitt årlige nettverksseminar. Rosa kompetanse justis har i løpet av året brukt en del tid på å øke oppmerksomheten rundt det strategiske arbeidet som fortsatt må gjøres nasjonalt mot hatkriminalitet, og på arbeid med tiltakets underfinansiering. Tiltaket er fortsatt del av Nettverk mot hatkriminalitet.

ARBEIDSLIV

Rosa kompetanse arbeidsliv er FRIs kurstilbud til offentlige og private arbeidsplasser som ønsker å opptre trygt og inkluderende overfor kjønns- og seksualitetsmangfoldet og på den måten kunne omsette festtalene i praksis. Tiltaket har vært i drift siden 2014, og opplever en stadig økende etterspørsel fra alle deler av arbeidslivet.

Kurset er bygget opp etter samme mal som de andre tiltakene fra Rosa kompetanse, med fokus på hvordan arbeidsgivere skal arbeide for å fremme likestilling og hindre diskriminering med tanke på seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

En arbeidsplass som håndterer mangfold på en god måte tilrettelegger for at ansatte kan være åpne om hvem både de og deres nærmeste er. En inkluderende

arbeidsplass vil tiltrekke og beholde den gode arbeidskraften, samtidig som man ennå i større grad kan møte et mangfoldig samfunn på en hensiktsmessig måte.

Blant oppdragsgiverne finnes store og små, private og offentlige aktører. Forsvaret, finansinstitusjoner, universiteter, internasjonale konsulentselskaper, samt en rekke foreninger og forbund for å nevne noen.

Rosa kompetanse arbeidsliv høster svært gode tilbakemeldinger, og kursene skal alltid være faglig forankret, praksisnære og motiverende.

INTERNASJONALT

FRI er en del av en internasjonal bevegelse for lhbt-personers menneskerettigheter. Vi støtter partnere i deres arbeid, og deltar aktivt i menneskerettighetsnettverk som arbeider over hele verden.

Partner

FRI's internasjonale partnersamarbeid begynte i 2006 med frivillige krefter, én partner og et budsjett på 300 000. Ved utgangen av 2019 har vi en internasjonal avdeling med fem ansatte, et årlig budsjett på 12 millioner og 16 partnersamarbeid i Afrika og Asia.

Brobygger

FRI er brobygger mellom norske myndigheter og lhbt-bevegelsen verden over. Vi sørger for at Utenriksdepartementet og norske politikere er oppdatert på utviklingstrekk, aktuelle hendelser og viktige organisasjoner og personer, og vi er en samarbeidspartner når akutte rettighetssituasjoner oppstår.

Pådriver

FRI er pådriver for at norsk og internasjonal utenriks- og utviklingspolitikk prioriterer rettighetene til lhbt-personer. Vi samarbeider med søsterorganisasjoner over hele verden, og sørger for at menneskerettighetene til lhbt ligger høyt på den internasjonale politiske agendaen.

Nyskapende rettighetsarbeid

FRI har valgt ut to områder der vi ligger i forkant av andre aktører i det internasjonale rettighetsarbeidet. Gjennom å inngå kreative samarbeid med nye aktører når vi ut til målgrupper som spiller viktige roller i lhbt-personers liv. Vi skaper allierte blant religiøse ledere i Afrika, og vi får barnerettighetsorganisasjoner til å inkludere barn og unge som bryter med normer for kjønn og seksualitet. I tillegg støtter vi pådriverarbeid for rettighetene til lhbt-personer i Sør-Asia.

Alliansebygging mellom lhbt-personer og religiøse ledere

Kristne og muslimske ledere spiller en dominerende samfunnsrolle i store deler av Afrika. Når religion brukes til å legitimere diskriminering og ekskludering har dette svært negative ringvirkninger i livene til lhbt-personer.

FRI koordinerer og støtter opp under en rekke aktører i å få til endringer både i Kenya og i det sørlige Afrika. Vi samarbeider med andre givere, lhbt-organisasjoner og kirkesamfunn.

Gjennom et regionalt samarbeid med kristne råd i det sørlige Afrika nådde FRI i 2019 ut med tredagers kompetansehevende kurs om kirkens rolle overfor lhbt-personer til omlag 150 religiøse ledere fra kirkesamfunn som er medlemmer av de kristne rådene i Lesotho, Namibia, Botswana og Mosambik. Deltakerne på kursene videreformidler kunnskapen i sine lokalmiljøer. De arrangerer kurs for forskjellig grupperinger innenfor kirken, som kvinnegrupper og ungdomsgrupper. Gjennom de siste tre årene har vi på denne måten nådd ut med god informasjon og gode diskusjoner til 10 000 personer i de fire landene.

FRI legger stor vekt på at opplæring av religiøse ledere må skje i dialog med troende lhbt-personer. Det kan være svært krevende å gå inn i en dialog om ens eget menneskeverd, og det er derfor viktig at dialogpartnerne er godt forberedt, ikke bare på det religionsfaglige, men også på å kunne formidle erfaringer rundt egen identitet som troende lhbt-person.

Forberedelsene bygger på et fem dagers intensivt kursopplegg for lhbt-personer som FRI har utarbeidet i samarbeid med Sør-Afrika-baserte Global Interfaith Network. Målet med kurset er å gjøre lhbt-personer i stand til å inngå som dialogpartnere for religiøse ledere. I løpet av 2019 har 75 lhbt-personer i Kenya, Lesotho og Botswana gjennomgått denne opplæringen. I tillegg til å delta i kursing av religiøse ledere har mange av deltakerne kommet ut til lokale imamer og prester og satt i gang diskusjoner om inkludering i egne kirkesamfunn.

FRI støtter også lhbt-organisasjoner i Kenya i å holde kurs om seksuell orientering og kjønnsidentitet for religiøse ledere. Mange av lederne har gått fra å oppfordre til vold mot lhbt-personer til å jobbe aktivt for inkludering i sine egne trossamfunn og flere har endt opp som kursholdere for andre religiøse ledere. Den kontinuerlige dialogen mellom lhbt-organisasjonene og religiøse ledere har ført til en sterk reduksjon av trusler og vold mot lhbt-personer i Vest-Kenya og på kysten.

Inkludering av unge lhbt-personer

Lhbt-barn og unge en særlig sårbar gruppe. De ekskluderes ofte fra skole, familie, lokalsamfunn og ender ofte opp som hjemløse på gaten i storbyene der de selger sex for å overleve. For å få til globale endringer har FRI satt i gang et samarbeid med Redd Barna, som med sitt nedslagsfelt i 126 land er en av de største barnerettighetsorganisasjonene i verden.

Flere hundre lhbt-barn og unge har allerede fått støtte gjennom samarbeidet i Vietnam og Nepal. Vi ser også en gradvis holdningsendring blant myndigheter, skoler og foreldregrupper: I begynnelsen var det vanskelig for Redd Barna å få tillatelse fra regjeringen i Vietnam og Nepal til å gjennomføre arbeidet, men i løpet av prosjektperioden er lokale og nasjonale myndigheter trukket inn som samarbeidspartnere i Vietnam, og i Nepal sitter sentrale politikere i tiltakets styringsgruppe.

Samarbeidet mellom Redd Barna, FRI og lokale lhbt-organisasjoner er banebrytende. Tiltaket er det første Redd Barna har gjennomført for lhbt-barn, og som et direkte resultat er denne målgruppen nå inkludert i de strategiske planene til Redd Barna i Vietnam og i flere prosjektplaner i Nepal. I løpet av 2019 har FRI støttet en rapport

om situasjonen for lhbt-barn i Kambodsja. I den neste treårsperioden planlegger vi samarbeid om støtte til unge lhbt-personer i Nepal, Vietnam, Kambodsja og Thailand.

Dokumentere menneskerettighetsbrudd

Vold mot og diskriminering av lhbt-personer i Sør-Asia blir sjelden rapportert til politiet, og de skyldige går fri. Så lenge sakene ikke fanges opp i statistikken er det enkelt for myndighetene å hevde for at vold og diskriminering ikke forekommer, eller at lhbt-personer ikke eksisterer. FRI samarbeider med lhbt-organisasjoner i India, Bangladesh, Pakistan, Sri Lanka, Nepal og Bhutan som samler inn data om menneskerettighetsbrudd mot lhbt-personer og publiserer funnene i en årlig, regional rapport.

[1]

Rapporten har blitt overlevert til myndighetene i forbindelse med landenes FN-rapportering, funnene er formidlet i avisartikler og blogger, den brukes av nasjonale menneskerettighetskommisjoner og -organisasjoner, og tas med i møter med politikere og beslutningstakere over hele Sør-Asia.

I Bhutan har FRI har støttet landets første lhbt-nettverk, som i 2019 deltok i landets FN-rapportering. Den største seieren for Rainbow Bhutan var avkriminaliseringen av homoseksualitet i mai.

[1] https://sahraasia.files.wordpress.com/2018/04/sahra-hrvr-2018_lowres.pdf

Fortsatt støtte for FNs uavhengige ekspert på seksuell orientering

I juni i 2019 vedtok FNs menneskerettighetsråd fortsatt støtte til en uavhengig ekspert på seksuell orientering og kjønnsidentitet. Eksperten rapporterer til FN om situasjonen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner verden over og kommer med anbefalinger til hvordan stater kan bli flinkere til å oppfylle sine menneskerettighetsforpliktelser overfor denne gruppen. Stillingen har i de siste

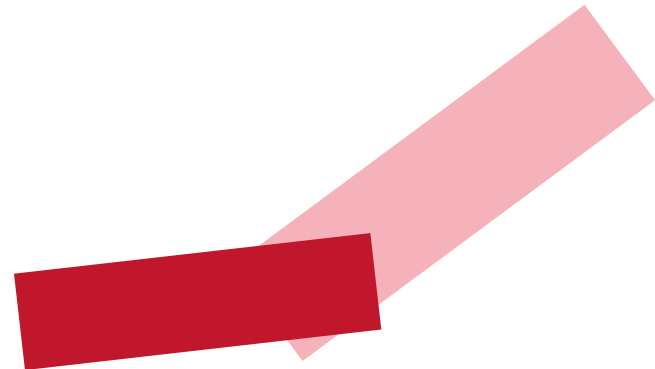
årene vært besatt av Victor Madrigal, en jurist fra Costa Rica. Mandatet fra menneskerettighetsrådet gjaldt for tre år og var oppe til fornyelse den 12. juli i år. Sammen med et nettverk av organisasjoner fra hele verden var FRI med på å lage en kampanje for å mobilisere støtte til mandatet. Særlig viktig var det å mobilisere allierte i Afrika og Asia for å legge press på egne lands myndigheter. Nepal var blant landene som stemte for mandatet.

ØKONOMI

I 2019 hadde FRI et totalbudsjett på 25 millioner kroner. Kr 4.380.000 av disse er driftsstøtte. 17 millioner er prosjektstøtte til konkrete prosjekter og tiltak i regi av FRI.

Av totalutgiftene utgjør lønn ca 40%, resterende er knyttet til prosjekter og tiltak nasjonalt og internasjonalt.

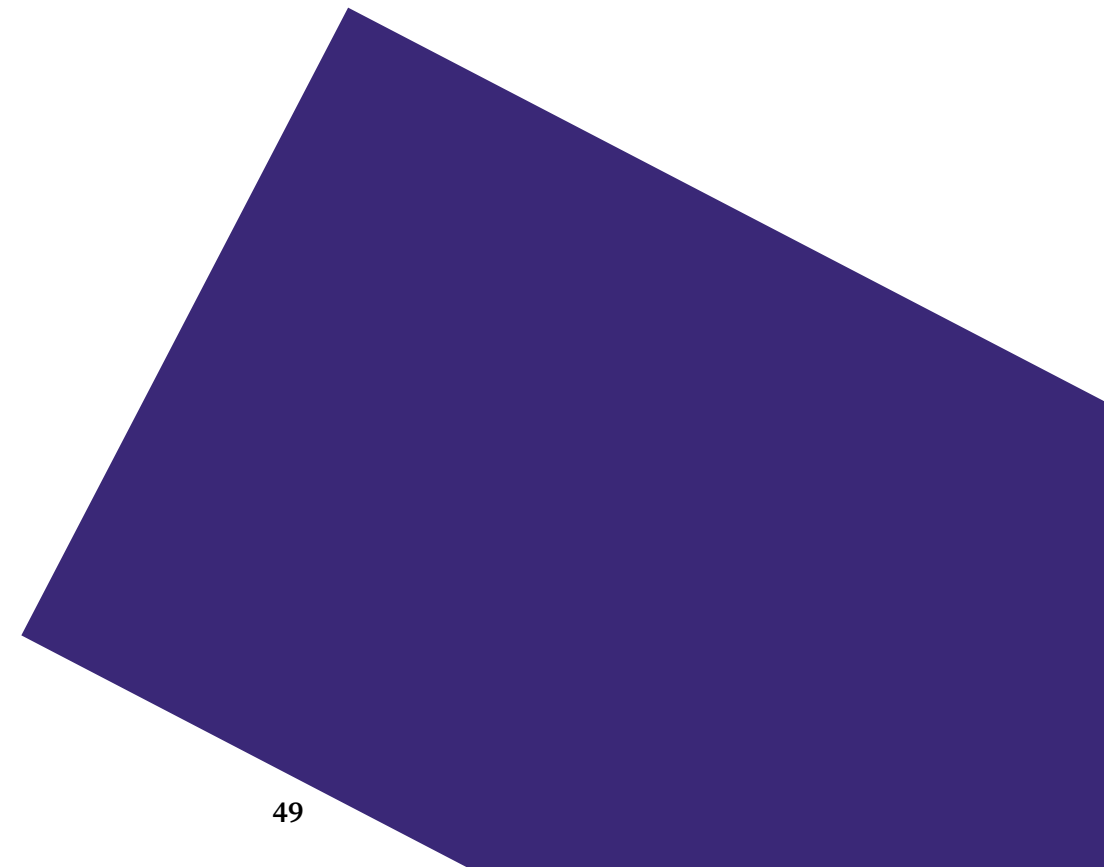

INN I 2020

I november og desember flyttet FRI inn i nye lokaler i Mariboesgate 13 i Oslo. Vi leier lokalene sammen med Skeiv ungdom, Oslo Pride og FRI Oslo og Viken.

Flyttingen innebar et stort løft for organisasjonen og FRI har nå muligheter til å arrangere større møter og konferanser i egne lokaler.

Flyttingen har også medført en bedre arbeidssituasjon for de ansatte med henblikk på støyreduksjon, plassutnyttelse, luftkvalitet og sikkerhet. Det er flere andre menneskerettighetsorganisasjoner som er lokalisert i bygget, og vi vil jobbe for et godt samarbeid med disse.

Kenneth Brophy og Kim Friele, Regnbuedagene i Bergen

Ingvild Endestad, leder

Ingvild Endestad
L. H. L.

FRI - Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold, Marieboesgate 13,
0183Oslo post@foreningenfri.no // 23 10 39 39